

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: **Reguleringsseksjonen**

Saksbehandler: **Jørgen Blix Nicolaysen**

Telefon: **99644225**

Vår referanse: **19/19156**

Deres referanse:

Dato: **20.01.2021**

Havforskningsinstituttet

Att:

NORDNESGATEN 50

5005 BERGEN

Høring av forslag om å innføre krav om rømmingshull i leppefiskeredskap

Fiskeridirektoratet sender med dette på høring et forslag om å innføre krav om rømmingshull i teiner og ruser benyttet til fisket etter leppefisk.

Vi ber om at innspill og merknader til forslaget sendes Fiskeridirektoratet (postmottak@fiskeridir.no) innen **2. mars 2021**.

Høringsdokumentet er tilgjengelig på www.fiskeridir.no, og andre enn de som er oppført som høringsinstans er også velkomne til å komme med innspill.

Havforskningsinstituttets forsøk med biologisk nedbrytbar bomullstråd i leppefiskeredskap er omtalt i rapporten som er tilgjengelig som vedlegg 8 til sak 20/2019 for reguleringsmøtet høsten 2019 om regulering av fisket etter leppefisk i 2020: <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Reguleringsmoetet2/November-2019>

Bakgrunnen for forslaget:

Fiskeridirektoratet varslet i evalueringsmøtet for leppefisksesongen 20. februar 2019 om at det ville bli gjennomført et arbeid med sikte på å innføre rømmingshull i teiner og ruser fra og med leppefisksesongen 2020. Det ble videre orientert i reguleringsmøtet 7. november 2019 om at Havforskningsinstituttet hadde avlagt rapport i forbindelse med forsøk av rømmingshull i fisket etter leppefisk, og at Fiskeridirektoratet ville gjennomgå rapporten og sende ut en skriftlig høring om innføring av rømmingshull i fisket etter leppefisk.

I 2019 og 2020 ble det registrert en totalfangst på henholdsvis 19 og 18 millioner leppefisk fordelt over 3 måneder. I fisket etter leppefisk har fritids- og ungdomsfiskere lov til å bruke 20 teiner. Fra merkeregistrerte fartøy kan det fra grensen mot Sverige til og med Agder benyttes inntil 100 teiner, mens fra Rogaland og nordover er det tillatt med 400 teiner per fartøy.

Det antas å være en betydelig mengde teiner som går tapt hvert år. På grunn av at disse teinene normalt har en lang nedbrytningstid, vil tapte redskap ofte kunne bidra til spøkelsesfiske i lang tid. Dette medfører en uønsket skjult beskatning av ikke bare leppefisk, men også andre arter av fisk og skalldyr. Et slikt spøkelsesfiske er også uønsket av dyrevernhensyn og fordi tapte redskap bidrar til marin forsøpling.

I dagens regelverk stilles det krav om at den som mister eller må kutte redskap har plikt til å sokne etter redskapene. Dersom det ikke er mulig å få opp tapte redskap skal det umiddelbart rapporteres til Kystvaksentralen med nærmere opplysninger. Tilgjengelig kunnskap tilsier at det er en betydelig mengde redskap, herunder teiner og ruser, som går tapt. Likevel er rapporteringer til Kystvaksentralen tilnærmet fraværende.

Bruk av rømmingshull ved hjelp av biologisk nedbrytbar bomullstråd regnes som en forholdsvis enkel, billig og effektiv måte å redusere spøkelsesfiske. Det vises for øvrig til innledningen i Havforskningsinstituttets rapport for nærmere redegjørelse av bakgrunn for innføring.

Nærmere om hva forslaget går ut på:

Det kan være hensiktsmessig innledningsvis å klargjøre begrepene «fluktåpning» og «rømmingshull». Fluktåpning i teiner er etter hvert blitt et velkjent begrep, og betegner et permanent åpent hull som skal sortere ut mindre individer eller bifangst.

Rømmingshull er ikke et åpent hull i teinen når den brukes i fiske, men en innretning som lager et hull i teinen etter en gitt tid i sjøen. Fluktåpninger og rømmingshull har derfor ulike funksjoner som utfyller hverandre.

Fiskeridirektoratet har mottatt mange innspill om at en løsning med rømmingshull er ønskelig i fisket etter leppefisk og det har vært stort fokus på spøkelsesfiske generelt i senere tid. I 2018 og 2019 ble det påbudt med rømmingshull i teiner som settes ut til fangst av hummer og i fritidsfisket etter krabbe. Det ble da satt krav om at det skulle monteres inn rømmingshull ved hjelp av en biologisk nedbrytbar bomullstråd. Etter en tid i sjøen brytes bomullstråden ned, og det oppstår et hull i teinen som gjør at fisk og skalldyr kan unnslippe. I disse fiskeriene skal bomullstråden i teinene ikke være tykkere enn 3 mm i diameter, den skal være ubehandlet, uten kjerne og montert slik at det er tilstrekkelig med brudd i en enkel tråd.

Fiskeridirektoratet foreslår i denne høringen at det innføres et krav om at teiner og ruser som benyttes i fisket etter leppefisk skal ha montert rømmingshull. Innføringen av et slikt krav antas å medføre noe arbeid for fiskerne som må modifisere teinene. For fritidsfiskere, som kan fiske med inntil 20 teiner, vil det være mindre arbeid enn for eiere av flere merkeregistrerte fartøy, som kan fiske med inntil 100 eller 400 teiner per fartøy. I tillegg vil det være et fåtall fiskere som har tillatelse til å fiske med ruser, og som må utstyre disse med rømmingshull dersom ruser fortsatt skal brukes i fisket.

Fiskeridirektoratet vil også bemerke at det er fastsatt nytt krav til inngang i teiner og ruser til fangst av leppefisk, som trer i kraft innværende år. Det anses som hensiktsmessig å innføre krav om rømmingshull fra og med 2021. Ikke bare for å hindre

spøkelsesfiske, men også slik at fiskere effektivt kan gjennomføre modifisering av redskap samtidig. Gitt at det besluttes å innføre krav om rømmingshull antas det at en beslutning kan tas innen 20. mars. 2021. Dette vil medføre at fiskere har rundt 4 måneder på å modifisere teinene. Alternativet vil være å innføre kravet fra 1. januar 2022.

Havforskningsinstituttet har i sitt forsøk testet ut hvilken dimensjon av bomullstråd som er egnet som råtnetråd i leppefiske, og utarbeidet funksjonelle monteringsløsninger. Den anbefalte løsningen er testet ut i kommersielt fiske. Havforskningsinstituttet har anbefalt en råtnetråd med maksimal diameter på 2,5 mm. I fisket etter hummer og krabbe er det i dag et krav om en råtnetråd på 3 mm. Begrunnelsen for å benytte 2,5 mm er at denne tråddykkelsen har en nedbrytningstid som er best tilpasset leppefiskesesongen på 3 måneder, og vil således gi kortest «spøkelsesfisketid» om teiner eller ruser skulle gå tapt. På den annen side kan det legges vekt på at et krav om 3 mm vil samsvare med krav i fisket etter hummer og krabber. Et samsvarende krav kan tenkes å være noe enklere å forholde seg til for næringen. Vi legger imidlertid ikke avgjørende vekt på dette, bl.a. fordi det ikke er de samme redskapene som brukes til fangst av hhv. krabbe/hummer og leppefisk. Etter Fiskeridirektoratets oppfatning er det viktigst at en tråddykkelse på 2,5 mm best vil ivareta formålet om å forhindre spøkelsesfiske i fisket etter leppefisk. En tråddykkelse på 3 mm vil omtrent doble levetiden av bomullstråden.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor å innføre et krav om råtnetråd på 2,5 mm tråddykkelse for teiner og ruser i fisket etter leppefisk.

Beskrivelse av rømmingshull

Fiskeridirektoratet vil ved en innføring av rømmingshull innta et vedlegg i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (FOR-2004-12-22-1878) om monteringsbeskrivelse for rømmingshull for teiner og ruser i fisket etter leppefisk. Monteringsbeskrivelsen er vedlagt dette høringsbrevet.

Det vises til vedlegget i sin helhet for en forklaring av hvordan monteringen skal gjøres for ulike redskap.

Kombinasjonsløsning for rømmingshull og gjenfinningsenhet

Rømmingshull i teiner og ruser vil redusere risikoen for at teiner og ruser som går tapt «spøkelsesfiske». Den beste løsningen er imidlertid at teinen kan gjenfinnes og tas opp, slik at tapte teiner og ruser ikke bidrar til marin forurensning. Innovative aktører tar nå i bruk nye løsninger for å redusere dette problemet, ved å tilby gjenfinningsenheter som kan fungere som rømmingshull samtidig som løsningen utgjør en mekanisme som gjør det lettere å lokalisere teiner som er mistet.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at en slik løsning med montering av gjenfinningsenhet på bestemte vilkår også skal kunne benyttes som rømmingshull. Dette ble også akseptert i forbindelse med innføring av rømmingshull i teiner i fisket etter hummer og krabbe. En slik kombinasjonsløsning vil være frivillig å ta i bruk.

Konsekvenser

Et påbud om rømmingshull i teiner og ruser i fisket etter leppefisk vil bidra til å redusere risikoen for spøkelsesfiske dersom redskapet går tapt på sjøen. Et slikt krav vil medføre noe arbeid og kostnader for fiskere som må montere rømmingshullene, men løsningene er både enkle og rasjonelle når disse benyttes i kombinasjon med tømmeluke på siden av teinen. Fiskeridirektoratet anser disse kostnadene å være av mindre størrelse sett opp mot konsekvensen av spøkelsesfiske over lang tid.

Under forutsetning om at kravet kan innføres innen 20. mars mener Fiskeridirektoratet at det vil være tilstrekkelig med 4 måneder for at næringen skal kunne innrette seg etter et nytt krav for leppefisksesongen i 2021. Derfor foreslås det å innføre krav om rømmingshull før inneværende års sesong, noe som har klare fordeler med tanke på antall redskaper som potensielt kan gå tapt i det forestående fisket.

Det foreslås også å gi adgang til å bruke gjenfinningsenhet i kombinasjon med rømmingshull, som vil bidra til at teiner som mistes lettere kan gjenfinnes og således redusere den marine forsøplingen som ellers oppstår når redskap går tapt. En slik kombinasjonsløsning fremstår gjerne mer relevant som benyttet i en teine pr. lenke.

Forslag til forskrift:

Det foreslås å gjøre følgende endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen:

«§ 33b fjerde ledd (nytt) skal lyde:

Teiner og ruser som settes ut for fangst av leppefisk skal ha rømmingshull innmontert i samsvar med anvisningen i vedlegg til forskriften.»

Det vil i tillegg bli tatt inn et vedlegg om monteringsbeskrivelse for rømmingshull i teiner og ruser som benyttes i fisket etter leppefisk.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Jørgen Blix Nicolaysen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Havforskningsinstituttet	NORDNESGATEN 50	5005	BERGEN
Kystvakten Kv	Postboks 800	2617	LILLEHAMMER
	Postmottak		
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672	7485	TRONDHEIM
	Torgarden		
Norges Fiskerlag	Postboks 1233	7462	TRONDHEIM
	Torgarden		
Norges Fritids- og Småfiskerforbund	c/o Tom Erlig Sollie	3154	TOLVSRØD
	Ringshaugveien 18		
Norges Jeger og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Kystfiskerlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Råfisklag	Postboks 6162	9291	TROMSØ
Norges Sildesalgslag SA	Postboks 7065	5020	BERGEN
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639	7406	TRONDHEIM
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	HØNEFOSS
Rogaland Fiskesalgslag SA	Postboks 1539	4093	STAVANGER
	Kjelvene		
Sjømat Norge	Postboks 5471	0305	OSLO
	Majorstuen		
Skagerakfisk SA	Postboks 401	4664	KRISTIANSAND S
Stiftelse Wwf Verdens Naturfond	Postboks 6784 St	0130	OSLO
	Olavs Plass		
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag SA	Postboks 408	6001	ÅLESUND
	Sentrum		
Vest-Norges Fiskesalgslag SA	Postboks 83	6701	MÅLØY

Vedlegg

Vedlegg - Krav til rømmingshull i leppefiskredskap

